

Vlaams volksvertegenwoordiger Koen DANIËLS

Slottoespraak V-Dag Onderwijs - Brugge, 4 mei 2019

12u10-12u20

Het gesproken woord geldt!

Onder embargo tot 12.30 uur

Geachte partijgenoten,

Beste vrienden van de N-VA,

Beste vrienden van de media,

Is iedereen nog bij de les?

Degelijk onderwijs is cruciaal. Iedereen hier aanwezig kan daarvan meespreken en de reden dat ik hier überhaupt sta, heb ik mede te danken aan de vele goede leerkrachten die mijn pad zijn gekruist. Ik ben van opleiding ook een onderwijspedagoog. Maar, voor iedereen gillend de zaal uitloopt, ik heb zelf ook les gegeven in het BSO en het TSO en ik heb dat ook zeer graag gedaan.

Daardoor weet ik hoe moeilijk en uitdagend les geven soms kan zijn, maar ook hoeveel voldoening het kan schenken en hoe belangrijk het is.

Let wel, sinds de tijd dat onze minister-president op de schoolbanken zat is er ook al wat tijd verstreken en is er al heel wat veranderd, voor wie hem kent onder andere de uitvinding van het schoonschrift.

Alleszins zaten mensen toen ook op zaterdag nog op de schoolbanken, zoals u nu.

Maar er is nog heel wat veranderd in ons onderwijs: steeds meer kleutertjes gaan naar de kleuterklas vanaf hun 2,5 jaar – wat een goede zaak is.

Vlaanderen wordt internationaler, waardoor leerlingen met een andere thuistaal dan het Nederlands in onze steden al lang niet meer de uitzondering zijn en zelfs aanwezig zijn in de kleinste school in het kleinste gehucht.

De smartphone, de sociale media en fake news zijn alomtegenwoordig.

Het belang van ICT en wetenschap en techniek voor onze economie en arbeidsmarkt neemt toe.

Wij willen daar rekening mee houden en ook op die uitdagingen een antwoord bieden.

Uiteraard zonder te vergeten waar ons onderwijs al decennia, zelfs eeuwen, om draait: overdracht van kennis en kunde om leerwinst.

En zonder te vergeten dat het leren van ons brein niet even wispelturig zou evolueren en veranderen zoals sommige sociologen durven beweren.

Deze V-dag over onderwijs is dan wel de laatste V-dag, onderwijs is wél het eerste onderwerp van ons programma. De eersten zullen de laatste zijn in dit geval.

De basis van de rest, zeg maar.

Als voormalig leerkracht ken ik ook het pedagogische belang van lijstjes en samenvattingen.

We hebben onze onderwijsvisie dan ook gebundeld in 10 voorstellen, die ik dadelijk graag met u overloop.

U mag daar straks een overhoring van verwachten en ja die zal gecontroleerd, verbeterd worden en ja die zal op punten staan. Niet toevallig zit in het woord controleren ook leren. En neen, deze namiddag volgt geen studiedag van 2 tot 6 om te bepalen met welk kleur er nog mag verbeterd worden.

Dames en heren, verwacht bij onze voorstellen geen revolutie.

Geen te grote nieuwigheden.

Geen gekke ideeën of experimenten.

Want als er één ding is waar onze duizenden leerkrachten en onderwijzers niet op zitten te wachten, is de zoveelste hervorming, de zoveelste vernieuwing, het zoveelste experiment

bedacht in een bureau van iemand die een klaslokaal nooit langs de binnenkant als leraar heeft gezien, of bedacht door een zelfuitgeroepen evangelist.

De N-VA heeft de voorbije jaren in de Vlaamse regering en het Vlaams Parlement niet voor niets haar been stijf gehouden tegen wilde hervormingsplannen.

Tene quod bene. Een duidelijke uitspraak van onze voorzitter toen Pascal Smet het VSO gesteund door andere partijen opnieuw wilde invoeren.

Als N-VA willen we klassieke recepten die hun deugdelijkheid bewezen hebben in het onderwijs behouden en versterken. Zoals Professor Duyck immers aangaf, leert ons brein niet elke 6 jaar anders.

Dames en heren, dat onderwijs gebeurt vandaag ook in onze Curling-maatschappij. Curling, dat is die sport waar er een bol over ijs wordt geschoven en vlak ervoor mensen met dweilen en borstels elke rimpeling of vuiltje weg trachten te poetsen opdat de curlingbol ongehinderd en zonder enig bobbeltje zijn weg kan glijden. Vandaag de dag wordt gepropageerd door sommigen dat onze kinderen en leerlingen die curlingbol zijn en ouders en leerkrachten als coach elke rimpeling voor de lieve kindertjes weg moeten nemen opdat ze ochgod, ocharme, ochhere zonder enige weerstand hun leventje kunnen glijden.

Voor de N-VA moet de kern van onderwijs opnieuw onderwijs zijn. Ambitieuw onderwijs. Lesgeven, leerwinst. Dat is onze ambitie.

In tien punten.

1/ **Elke** leerling in onze klassen willen we doen excelleren, doen uitblinken.

Wat het talent of het niveau van die leerling ook is. We hebben alle talenten nodig om te bouwen aan het Vlaanderen van morgen.

Geen weg van de minste weerstand, maar uitdaging. Geen nivellering, maar **AMBITIE**. Dat is het kernwoord.

Ons Vlaams onderwijs moet **ambitie** opnieuw voorop plaatsen.

Door de lat hoog te leggen en te houden. En onze leerkrachten aan te moedigen dit ook te blijven doen.

Sterk en ambitieus onderwijs is voor alle leerlingen de beste garantie voor leerlingen met een zwakke startpositie om zichzelf en hun thuissituatie te overstijgen en is de beste garantie om sterke leerlingen uit te dagen.

2/ Als je de leerkracht niet verstaat, wordt begrijpen onmogelijk.

Je mag nog zo getalenteerd zijn als je wil, maar zonder een goede beheersing van het Nederlands zal het nooit lukken. Niet op school, maar ook in Vlaanderen loop je vast. Daarom vinden we die kennis van het Nederlands zo belangrijk en willen we scholen stimuleren om Taalbaden Nederlands – die vandaag decretaal al kunnen - ook effectief in te richten. In het belang van die leerlingen, maar ook de leerkrachten.

3/ Ouders moeten vrij kunnen kiezen in welke school ze hun kinderen laten schoollopen.

Dat is voor ons de logica zelve. Elke school heeft zijn pedagogisch project, aanpak, visie en ouders en leerlingen moeten daar bewust kunnen voor kiezen. De ene school is de andere niet.

We willen dan ook af van het waanidee dat elke school een dwarsdoorsnede *moet* zijn van een bepaalde op voorhand gedefinieerde sociale mix én dat deze met een vingernip moet worden vastgelegd door de overheid, los van de keuze van de ouders.

En ja, ook de volgende legislatuur zal er stevig moeten geïnvesteerd worden in extra schoolcapaciteit en de schoolinfrastructuur.

4/ Het technisch en beroepsopleidingen

Onze arbeidsmarkt schreeuwt om technische profielen. Daarom willen we de technische en beroepsopleidingen een pak aantrekkelijker maken, met ook goede infrastructuur.

En wetenschap en techniek moet ook in het basisonderwijs voldoende aandacht krijgen.

Waarom moet er gewacht worden tot het secundair om die talenten van onze kinderen te ontwikkelen? STEM voor de kenners, ofte Science, Technology, Engineering, Mathematics.

Duaal leren, leren op een bedrijf, speelt daarbij voor ons een belangrijke rol .

5/ Hebt u recent nog aan een student in het hoger onderwijs gevraagd: wat studeer je en in welk jaar zit je ? Er volgt dan steevast een uitleg over verworven credits, uitgestelde vakken, vakken waarvoor een joker is ingezet. Ze starten met opleiding X, wisselen naar opleiding Y, proberen dan opleiding Z om in een aantal gevallen te eindigen zonder diploma ondanks de vele investeringen van ouders en maatschappij. En dan zwijg ik nog over de druk die dit legt bij docenten. Het studierendement van het hoger onderwijs moet dus terug omhoog door een goede oriëntering en een snellere heroriëntering. We zullen daarbij alle informatie die we hebben samen moet leggen van studenten: resultaten en advies uit het secundair, oriëntatieproeven, instapproeven en resultaten in het hoger onderwijs

6/ Verkoopeling en vernetting.

Twee nieuwe woorden voor de Van Dale.

Onderwijs gebeurt in de klas en de school of het gebeurt niet.

Leerkrachten en scholen worden vaak versmacht door een stroom aan pedagogische adviezen regeltjes, procedures en allerhande administratieve lasten vanuit sommige koepels of tussenstructuren. Wat heb je als leerkracht aan ondersteuning die in Brussel een tekst typt terwijl jij in je klas boven water probeert te blijven met 28 leerlingen. Oplossingen die voor leerkrachten een hulp zouden zijn –zoals taalbaden Nederlands- worden ook actief tegengehouden door koepels. Dat kan echt niet de bedoeling. Ons onderwijs kent een grote vrijheid vanuit de overheid, maar het kan niet de bedoeling zijn dat die vrijheid wordt dichtgetimmerd door allerlei structuren.

We willen ook dat ondersteunende diensten maximaal samenwerken, over de onderwijsnetten heen. Alsof die ondersteuning voor iemand met dyslexie anders is in het Katholiek onderwijs dan in het gemeenschapsonderwijs.

7/ Leerkracht is één van de mooiste beroepen die er zijn. Ik kan ervan meespreken.

Laten we het alsjeblieft zo houden. En laat onze leerkrachten hun tijd vooral besteden aan wat ze goede kunnen, aan de reden waarom ze voor het beroep hebben gekozen, aan wat leerlingen versterkt: lesgeven.

In elke school zou in het groot moeten ophangen “stop met typen, geef les”. De planlast moet drastisch naar beneden. Een witte lijst met welke documenten echt moeten geeft een leerkracht de zekerheid dat hij al de rest mag deleten.

Een sterke opleiding die zich focust op vakkennis, vakdidactiek en klasmanagement is dan ook cruciaal. Laat ons de leerkracht als professional benaderen en zijn vragen ook au serieux nemen. Iemand die zelf beslissingen neemt en zich niet heel de tijd afvraagt “mag dat wel”.

8/ Over het M-decreet is er veel gezegd en geschreven.

Ons principe is helder: gewoon onderwijs als het kan, buitengewoon onderwijs als het nodig is. Daarom willen het M-decreet bijsturen in de regelgeving en de uitvoering.

Want te veel kinderen met een beperking of met extra zorgen komen vandaag in het gewoon onderwijs niet tot leren, wat toch de bedoeling is van onderwijs. En dat is geen verwijt aan onze leerkrachten gewoon onderwijs. Maar de setting van een school buitengewoon onderwijs met permanent een kinesist, een psycholoog, een verpleegkundige een orthopedagoog aanwezig en kleine klasjes kan je niet overal installeren.

De reacties van veel leerkrachten liegen er niet om: dit is vaak on-werk-baar, waarbij ze ook andere leerlingen onvoldoende aandacht kunnen geven en er alleen maar verliezers zijn: de leerling met extra noden, de leerkracht en de medeleerlingen.

9/ Gaan we erop vooruit of niet? Dat we meedoen aan internationale vergelijking om de zoveel jaar, vindt iedereen –of toch de meesten- normaal en nodig. Maar dat we permanent de vinger aan de pols willen houden inzake leerwinst van leerlingen en de kwaliteit van ons onderwijs met valide en betrouwbare proeven, dat roept hevige weerstand in bepaalde middens. Daarom willen we over de onderwijsnetten heen proeven organiseren om te meten hoe onze leerlingen en ons onderwijs vordert. Niet alleen de minimumdoelen maar ook de niveaus daarboven zoals bij de internationale test PISA van de OESO. Als we het niet meten, kunnen we het niet weten.

10/ Iedereen is het erover eens dat we moeten investeren in ons onderwijs en dat zal met N-VA ook gebeuren. Maar wel op de plaats waar het nodig is en waar onderwijs gebeurt: dat is in de klas en in de school. Daar moeten middelen –mensen en centen- terecht komen en worden ingezet en niet in koepels en andere structuren en dat geldt voor alle

onderwijsniveaus. De gelijkschakeling van de werkingsmiddelen tussen het kleuteronderwijs en het basisonderwijs hebben we reeds gerealiseerd. Ook extra kinderverzorgsters staan op ons lijstje net zelfs de nood in onze hogescholen.

Beste vrienden,

Ik zei het al. De eersten zullen de laatsten zijn.

Wij zijn de laatste partij die haar onderwijsvisie bekend maakt. Andere partijen gingen ons voor de voorbije weken. Vele zaken hebben we met de N-VA als enige partij de afgelopen jaren ook al aangehaald en verdedigd. Samen met ons hebt u vastgesteld dat in het licht van de komende verkiezingen andere partijen ook plots het licht hebben gezien.

Maar ik maak me sterk dat we in het parlement en in het publieke debat de eersten waren om een aantal maatregelen te bepleiten.

Aan de andere partijen kan ik vooral zeggen: bedankt om ons te volgen. Hopelijk gaat het licht niet opnieuw uit na de verkiezingen.

Ook de media zien steeds meer de noodzaak en de urgentie om ons onderwijs terug naar de top te brengen en berichtten daarover. Deze week las ik nog in een krant: "Er is werk aan ons onderwijs. Veel werk."

We mogen nooit zelfgenoegzaam worden en op onze lauweren rusten.

Er is inderdaad werk aan de winkel.

Wij nemen die handschoen graag op.

Met een doordacht, uitgewerkt onderwijsprogramma, waaronder deze 10 speerpunten, om onze jongeren terug het Vlaams onderwijs te geven dat ze verdienen en zeggen we duidelijk tegen leerkrachten: met de N-VA mag u opnieuw lesgeven.

Voor ons is punten geven geen taboe en voor ons Vlaams onderwijs ambiëren wij niet minder dan een 10 op 10.

Want zoals hier vandaag al werd gezegd: de hersenen van onze kinderen zijn onze belangrijkste grondstof.

Onze toekomst.

Daarmee stapt de N-VA resoluut naar de kiezer.